

Meðan eg standi á hesum søguliga stað, kenst tað onkursvegna, sum eg spakuliga villist út á mótið, ið er millum søgn og veruleika:

*Ígjøgnum skálan, teim halgu
brúgvín at dýrdar strond,
sæst ein reiðmaður steðga
og stiga úr sæðilvond.*

*Ígjøgnum dansin, sum vermir
sjórámans kátu børn,
hoyrast maki og lúður
søkka í svala tjørn.*

*Ígjøgnum breytir til troytta
vallara fjálgu lon,
sæst ein gráherður pápi
syrgja sín deyða son.*

Eg havi hug at greiða hesa fløkjuna, sum tykist at vera ikomin í sinninum, og fari eitt sindur burtur frá feløgum mínum. Nú eg eri einsamallur, gevi eg mær, fyrst ferð, far um tað, sum grør fyrst fótum mínum. Tað er undarligt — eg kenni fleiri av blomstrunum, sum vaksa her. Her angar smæran. Liragrasíð veksur her, fagurblátt, ivaleyst ikki so salt um knokkin sum tey, eg eri vanur at siggja. Jóansøkugrøsini standa og nikka millum teskandi sev.

Sum eg gangi, komi eg oman ígjøgnum eina brekku. Eina løtu er slætt. So komi eg oman í eina gjógv. Har rennur ein á í neðra. Í brattanum vaksa trø og runnar. Eg fari klintrandi niður í gjónna. Nú siggi eg, at eg eri ikki einsamallur. Aftan fyrst meg siggi eg vinmannin hjá mær, hann, eg skifti orð við í bussinum.

Vit sessast í brattanum. Nú hómast mjørki ovast á tindinum. Og hvussu er vorðið — er ikki eitt sindur av loti?

Felagin hjá mær tekur eina fløsku úr bringulumanum og biður meg leska meg.

— Hvat er hetta? Brennivín?

— Brennivín! Nei!

— Óminni, meðni?

Hann svarar ikki, men eg haldi meg skilja, at eg eri á rættari leið. Eg leski meg av fløskuni. Vit sita eina løtu og sjóða. Men hvussu er vorðið — berst mær okkurt fyrst? Eg

haldi meg hoyra neyt belja. Eg siti í síðum grasi. Uttan um meg: hav, tvær oyggjar, sum tvey veldug dýr, millum teirra kjókrutur strongur. Eg hyggi aftur niður fyrst meg. Her standa blómur og vagga, nakrar ljósabláar, flekkutar, aðrar víðbláar við lodnum bløðum og leggi.

— Kápu kona, sigi eg, og sortu-gras.

— Børkubóndi, svarar hann, og eldhurt.

Vit leska okkum aftur av fløskuni. Eg hyggi niður á vøllin: bøndurnir og vakurt akslaðu konur teirra treða nú ein dans í grasinum!

Felagin hjá mær fer at tosa um nakrar, hann kallar teir. Hvørjir hesir teir eru, veit eg ikki. Tólvjavningarnir kanska? Meðan hann tosar, verður hann innhugsin, minnst. Eitt brá, álvarsamt og læandi í senn, fer eftir andliti hansara.

— Eg royndi, sigur hann. Umaftur og umaftur. Men teir lótu bara illa at.

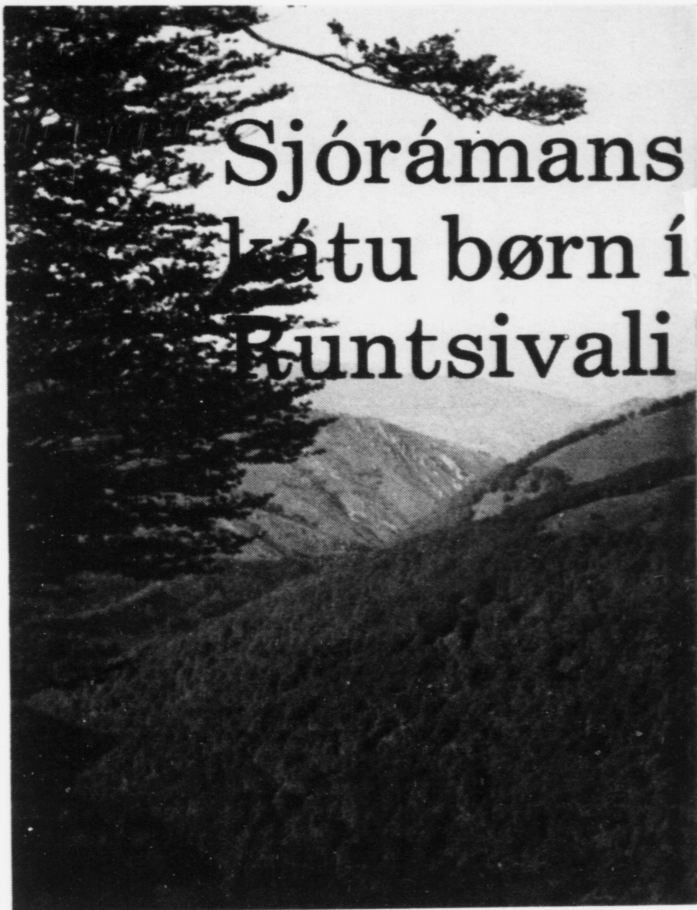
Eg verði forvitin.

— Hvat royndi tú? sigi eg. Og hvørjir eru teir?

— At kvøða, sigur hann. Eg lærði meg ørindi fyrst ørindi. Eg lærði meg lagið. Eg lýddi á, meðan dansurin gekk. So fór eg til teirra. Er tað nóg gott nú? Men teir bara ristu við hövðinum. So fór eg aftur at læra meg. Tá ið nakað var umliðið, kom eg aftur. Er tað nóg gott nú? Men teir bara ristu við hövðinum. Nei, nei. Eg royndi umaftur og umaftur. Men tað var ongantíð nóg gott. Og eg veit hví. Hann verður fjaroygdur, hyggur inn í eina fortið, sum er so langt afturi, at eg ikki hómi hana. Hann hyggur. Og eg hyggi. Og nú siggi eg teir. Í eygunum er eitt blitt kæti, yvir andlitinum nakað góðvarandi og sakleyst. Men teir gera litl-an háva. Í dansinum er ein loynd meg, sum verður sterkari, tí hon er hildin í teyrum. — Eg hugsi ikki bara um málið, sigur felagi mín, og um lagið, eg hugsi um meðferðina, tað var ein stíllur yvir teimum, sum... Hann tagnar, eg siggi, at hann hevur eingi orð fyrst, hann vil bera fram. Aftur siggi eg dansin ringja seg avstað, líðiligan og samstundis tamdan, livandi og samstundis hildnan í einum listarligum tamarhaldi, sum eldir hava eðlað. Her er søga, dansur, skaldskapur, sjónleikur. Og undir øllum — sum eitt niðurlag, tú bara hómar viðhvørt — eitt upphavligt sorgblíndi, ein langtan, sum tykist at ganga heilt aftur til tjóðanna uppruna, eftir nøkrum, tú ikki veit hvat er, og sum tú aldri fært, sum longsulin í eini munnharpu, tú hoyrir á nátt langt burtur. Eg siggi fyrst meg tað bráðnaða bráðið á Sorais í barrini á Calle Major náttina fyrst. Og eg skilji, at hetta bráðið eisini eyðkendi tey vinberjakrýndu fylgi, sum á sinni dansaðu á Xakynthos, Lesbos og undir Aigethos fjøllum...

Triggjar dagar seinni koyra vit út úraftur fjallabýnum uppi í Pýreneunum. Í sjálvara skilnaðarløtuni myndast í huganum sjónskast tað, vit hava upplivað, og ivaleyst eru myndirnar líka so ymskar, sum vit øll eru. Onkur hugsar um henda fagnaðardagin, tá vit søgdu farvæl, og fólk í tiggju túsundatali heilsaðu okkum, av stólum úti á vegnum, úr vindeygum og av altanum. Onkur annar hugsar um skilnaðarveitsluna somu nátt, tá tað velduga tjaldið gjørdist til eitt hav av dansandi menniskjum úr øllum heiminum. Ein triði hugsar um børnini, vit

*Brot úr einum baskiskum kvæði,
sum lýsir hendingarnar í Runtsivali
úr heidninga sjónarmiði. Kvæðið
endar soleiðis: móti nátt fara ørnir
at eta knústa hold og øll bein teirra!*

Men hvat er hetta? Oyggjarnar hvørva, fjørðurin undir okkum verður til ein skvatlandi læk, eldur-tin umskapast til ein digitalis-legg við lýsandi reyðum blómum, skamt frá okkum í brattanum. Nú rennur vitið við meg. Vit eru í Runtsivali. Og beint nú køvur hann av í mjørka, skaddan kemur hastandi oman ímóti okkum úr útnyrðingi, best at sleppa sær niðaná, aðrenn vit villast...

Vit skunda okkum upp úr gjónni og fáa fatur á hinum. Nú verður farið oman aftur í kleystrið, har vit hava tveir timar at hyggja okkum um í. Vit fáa m.a. høvi til at siggja kirkjuna Real Colegiata, sum varð vígd í 1219 og ber orð fyrst at vera ein tann vakrast spanski bygningurin úr 13. øld. Í forngripagoymsluni siggja vit m.a. einar korkareyðar inniskógvar, sum Turpin erkibisnur sigst at hava átt...

Triggjar dagar seinni koyra vit út úraftur fjallabýnum uppi í Pýreneunum. Í sjálvara skilnaðarløtuni myndast í huganum sjónskast tað, vit hava upplivað, og ivaleyst eru myndirnar líka so ymskar, sum vit øll eru. Onkur hugsar um henda fagnaðardagin, tá vit søgdu farvæl, og fólk í tiggju túsundatali heilsaðu okkum, av stólum úti á vegnum, úr vindeygum og av altanum. Onkur annar hugsar um skilnaðarveitsluna somu nátt, tá tað velduga tjaldið gjørdist til eitt hav av dansandi menniskjum úr øllum heiminum. Ein triði hugsar um børnini, vit

hava hitt: sovandi í barnavognum, komandi ímóti okkum bliðsnýðað úti á vegnum, borin heim um midnattartíð, sovandi á móðum akslum.

Bussurin koyrir avstað eystur-eftir, ringir seg niðan móti fjallarøðini, og nú siggja vit aftur hesa veldugu fløtuna, hon liggur undir okkum sum ein skál, við býnum Sabinanigo og Iaca á botninum. Norðanfyrst siggja vit fjøllini, sýn um sýn, tey norðastu og hægstu fjarblá og kavatakt. Og samstundis sum vit kenna, at hetta hevur verið ein rík ferð, og at vit, sum í ringi, hava borið við upphavið til ein av gripunum hjá forfedrum okkara, hevur onkur varhugan av, at tað, vit hava leitað eftir, finst á eini aðrari sýn, sum ikki sæst við mannaeygum. Tú finnur ikki Shakespeare í Stratford-on-Avon, og tú finnur ikki Poe í Richmond. Teirra heimland — og tað hjá Rólanti — er eitt stað, har einki mark er sett fyrst hædd ella vidd. Hetta staðið eitur mannahugin.

Hanus Andreassen

Urbiltzen da; arroka ezker eta eskun
jotzen dituelarik.
Hori da, urrundik eidu den armada baten
barrumba.
Mendien kopetatarik guriek errespuesta
eman diote.
Bere tutuen soñuna adierazi dute.
Eta etxeko-jaunak bere darlak
zorrozten ditu.

...

Eldu dira! Eldu dira! Zer lantzaoko
sasia!
Nola zer nai kolorezko banderak hosen
erdian agertzen diren!
Zer tximistak ateraten diren hosen
armetarik!
Zembat dira? Aurra, kondaitzak ongi.
Bat, bia, hirur, lau, bortz, sei, zazpi, zortzi.
Bederatzi, hamar, hameka, hamabi, amahirur,
Hamaiatu, hamaborts, hamasei, hamazazpi,
hemezortzi, hemezortzi, ogei.

...

Ogei eta mila oraino!
Hoiene kondaitzea, dembora galtzea liteke
Hurbil detzagun gure beso zaillak.
Herrotik atera detzagun
arroka oyeke.